

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 393/2011-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 22. septembra 2011 predbežne prerokoval sťažnosť S. S., Ukrajinská republika, zastúpeného advokátom JUDr. J. K., M., vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Michalovce v konaní vedenom pod sp. zn. 0 T 30/2011 a jeho rozsudkom z 30. júna 2011 a postupom Krajského súdu v Košiciach v konaní vedenom pod sp. zn. Nto 53/2011 a jeho uznesením z 29. júna 2011 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť S. S. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 25. augusta 2011 doručená sťažnosť S. S., Ukrajinská republika (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane

ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Michalovce (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 0 T 30/2011 a jeho rozsudkom z 30. júna 2011 (ďalej aj „namietaný rozsudok okresného súdu“) a postupom Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. Nto 53/2011 a jeho uznesením z 29. júna 2011 (ďalej aj „namietané uznesenie krajského súdu“).

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že prokurátor Okresnej prokuratúry Michalovce podal 29. júna 2011 návrh na vzatie sťažovateľa do väzby pre skutok právne kvalifikovaný ako prečin porušenia predpisov o štátnych technických opatreniach na označenie tovaru podľa § 279 ods. 1 a 2 písm. a) Trestného zákona.

Vec bola pridelená podľa rozvrhu práce okresného súdu sudcovi JUDr. S. S., pričom v zmysle rozvrhu práce v prípade vylúčenia JUDr. S. S. mal byť zastupujúcim sudcom JUDr. A. Ch. Následne *„Sudcovia JUDr. S. S. a ďalší sudcovia pracujúci na trestnom úseku JUDr. A. Ch. a JUDr. M. S. vzniesli námietku predpojatosti z dôvodu negatívneho vzťahu k obhajcovi JUDr. J. K., ktorý v predmetnej veci obhajuje obvineného“* (sťažovateľa, pozn.).

Uznesením krajského súdu sp. zn. Nto 53/2011 z 29. júna 2011 boli sudcovia JUDr. S. S., JUDr. A. Ch. a JUDr. M. S. vylúčení z vykonávania úkonov trestného konania v trestnej veci sťažovateľa vedenej okresným súdom pod sp. zn. 0 T 30/2011. Označené uznesenie krajského súdu bolo sťažovateľovi doručené na hlavnom pojednávaní konanom 30. júna 2011.

V dôsledku vylúčenia uvedených sudcov rozhodoval v trestnej veci sťažovateľa v zmysle rozvrhu práce sudca JUDr. S. H. Sťažovateľ bol rozsudkom okresného súdu sp. zn. 0 T 30/2011 z 30. júna 2011 uznaný za vinného zo spáchania prečinu porušenia predpisov o štátnych technických opatreniach na označenie tovaru podľa § 279 ods. 1 a 2 písm. a) Trestného zákona, za čo mu bol uložený trest vyhostenia z územia Slovenskej republiky na dobu päť rokov. Označený rozsudok okresného súdu nadobudol právoplatnosť 30. júna 2011.

Sťažovateľ tvrdí, že v jeho trestnej veci nerozhodoval zákonný sudca, keďže neboli dané dôvody na vylúčenie sudcov JUDr. S. S., JUDr. A. Ch. a JUDr. M. S. a zákonným sudcom v jeho trestnej veci bol teda JUDr. S. S. Sťažovateľ sa domnieva, že negatívny postoj uvedených sudcov k jeho obhajcovi nemôže zakladať dôvod na ich vylúčenie z vykonávania úkonov trestného konania. Z tohto dôvodu považuje za neústavné tak namietané uznesenie krajského súdu, ako aj namietaný rozsudok okresného súdu.

Na základe argumentácie uvedenej v sťažnosti sťažovateľ žiada, aby ústavný súd o nej rozhodol nálezom, v ktorom vysloví porušenie jeho základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 ústavy, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru namietaným uznesením krajského súdu a tiež namietaným rozsudkom okresného súdu, zruší tieto rozhodnutia, a vráti vec na ďalšie konanie tak okresnému súdu, ako aj krajskému súdu. Sťažovateľ sa tiež domáha priznania primeraného finančného zadosťučinenia v sume 1 500 € a úhrady trov konania v sume 311,12 €.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Sťažovateľ namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 0 T 30/2011 a jeho rozsudkom z 30. júna 2011 a tiež postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. Nto 53/2011 a jeho uznesením z 29. júna 2011

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 48 ods. 1 ústavy nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi. Príslušnosť súdu ustanoví zákon.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu...

1. K namietanému porušeniu označených základných práv podľa ústavy a práva podľa dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 0 T 30/2011 a jeho rozsudkom z 30. júna 2011

Vo vzťahu k namietanému porušeniu sťažovateľom označených základných práv podľa ústavy a práva podľa dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod

sp. zn. 0 T 30/2011 a jeho rozsudkom z 30. júna 2011 ústavný súd považoval za podstatné poukázať na skutočnosť, že jeho právomoc rozhodovať o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je založená na princípe subsidiarity. Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa ochrany svojich základných práv alebo slobôd môže domôcť využitím jemu dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred iným (všeobecným) súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie (m. m. IV. ÚS 115/07).

Ústavný súd zistil, že namietaný rozsudok nadobudol právoplatnosť 30. júna 2011, pričom z jeho obsahu vyplýva, že neobsahuje odôvodnenie s poukazom na ustanovenie § 172 ods. 2 Trestného poriadku, v zmysle ktorého „Ak sa po vyhlásení rozsudku prokurátor aj obvinený vzdali odvolania alebo taký prejav urobili v lehote troch pracovných dní od vyhlásenia rozsudku, môže sa vyhotoviť zjednodušený písomný rozsudok, ktorý neobsahuje odôvodnenie. Ak ide o mladistvého obvineného, takéto vyhlásenie treba vyžiadať aj od zákonného zástupcu a zástupcu štátneho orgánu starostlivosti o mládež.“.

Sťažovateľ nepochybne mal právo podať proti namietanému rozsudku okresného súdu odvolanie založené na tvrdení, že vo veci rozhodoval nezákonný sudca. O tomto odvolaní bol oprávnený a aj povinný rozhodnúť krajský súd, čo vylučuje právomoc ústavného súdu.

V súvislosti s kľúčovou námietkou sťažovateľa založenej na tvrdení, že v jeho trestnej veci rozhodoval nezákonný sudca, ústavný súd navyše poukazuje na § 371 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku, podľa ktorého dovolanie možno podať, ak súd rozhodol v nezákonnom zložení. Z toho vyplýva, že ak by sťažovateľ nebol úspešný v odvolacom konaní, mohol sa domáhať ochrany svojich práv aj dovolaním, o ktorom by bol oprávnený a aj povinný rozhodnúť Najvyšší súd Slovenskej republiky ako dovolací súd.

Na základe uvedeného ústavný súd pri predbežnom prerokovaní túto časť sťažnosti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu nedostatku svojej právomoci.

Nad rámec odôvodnenia tejto časti svojho uznesenia ústavný súd považoval za potrebné poukázať na skutočnosť, že sťažovateľ ani len netvrdil (tým menej preukazoval), že uvedené právne prostriedky ochrany svojich práv (odvolanie, dovolanie) nevyčerpal z dôvodov hodných osobitného zreteľa. Preto zo strany ústavného súdu vôbec neprichádzal do úvahy prípadný postup podľa § 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde, v zmysle ktorého neodmietne prijatie sťažnosti, aj keď sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je oprávnený podľa osobitných predpisov, ak sťažovateľ preukáže, že túto podmienku nespĺnil z dôvodov hodných osobitného zreteľa.

Ústavný súd v tejto súvislosti poukazuje na argumentáciu sťažovateľa, podľa ktorej proti namietanému rozsudku okresného súdu nepodal odvolanie, „*lebo išlo o superrýchle konanie. Ak by sťažovateľ podal odvolanie, tak by bol väzobne stíhaný, lebo je cudzinec a vzťahovali by sa na neho dôvody útekovej väzby (§ 71 ods. 1 písm. a) Tr. poriadku.*“. Ústavný súd citovanú argumentáciu sťažovateľa, zastúpeného kvalifikovaným advokátom, nepovažoval za požiadavku na postup podľa § 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde. Navyše, ak by aj ústavný súd posúdil citovanú argumentáciu sťažovateľa ako žiadosť o odpustenie nevyužitia právnych prostriedkov nápravy, jeho argument, že v prípade podania odvolania „*by bol väzobne stíhaný*“, nemožno podľa názoru ústavného súdu považovať za dôvod hodný osobitného zreteľa v zmysle § 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

2. K namietanému porušeniu základných práv podľa ústavy a práva podľa dohovoru postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. Nto 53/2011 a jeho uznesením z 29. júna 2011

Z už citovaného § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi

označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

Vo vzťahu k namietanému porušeniu sťažovateľom označených práv namietaným postupom a namietaným uznesením krajského súdu ústavný súd poukazuje na skutočnosť, že trestná vec sťažovateľa vedená okresným súdom pod sp. zn. 0 T 30/2011 bola právoplatne skončená rozsudkom z 30. júna 2011, ktorý nadobudol právoplatnosť toho istého dňa. Za okolností, keď sťažovateľ, zastúpený kvalifikovaným právnym zástupcom, nevyužil právne prostriedky nápravy proti označenému rozsudku okresného súdu, čo založilo dôvod na odmietnutie časti jeho sťažnosti smerujúcej proti namietanému postupu a namietanému rozsudku okresného súdu z dôvodu nedostatku právomoci ústavného súdu, nemá podľa názoru ústavného súdu opodstatnenie posudzovať námietky sťažovateľa smerujúce proti namietanému uzneseniu krajského súdu. Sťažovateľ totiž nepochybne mohol v odvolaní proti rozsudku okresného súdu sp. zn. 0 T 30/2011 z 30. júna 2011 namietat tiež to, že v jeho veci rozhodoval nezákonný sudca, t. j. uplatniť v ňom tie isté námietky, aké uplatnil v sťažnosti adresovanej ústavnému súdu. Za daných okolností vyznievajú námietky sťažovateľa proti namietanému uzneseniu krajského súdu účelovo o to viac, že z vecného hľadiska sa netýkajú jeho, ale vo svojej podstate jeho právneho zástupcu pri výkone advokácie v územnom obvode okresného súdu. Ústavný súd v tejto súvislosti poukazuje na časť sťažnosti, v ktorej sa uvádza: *„Pokiaľ by nadriadený súd prijal námietky uvádzané sudcami Okresného súdu v Michalovciach a rozhodol by o ich vylúčení z prejednávania a rozhodovania veci, kde je advokátom, či účastníkom JUDr. J. K., ktorý je advokátom, vylúčil by tohto advokáta z akéhokoľvek pôsobenia v obvode Okresného súdu Michalovce...“*

Vzhľadom na skutočnosť, že sťažovateľ nevyužil účinné právne prostriedky nápravy proti namietanému rozsudku okresného súdu, ktorého vydaniu predchádzalo vydanie

uznesenia krajského súdu z 29. júna 2011, a prostredníctvom ktorých sa nepochybne mohol domôcť nápravy aj vo vzťahu k tomuto uzneseniu krajského súdu, považuje ústavný súd časť sťažnosti smerujúcu proti postupu krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. Nto 53/2011 a jeho uzneseniu z 29. júna 2011 za zjavne neopodstatnenú, a preto aj túto časť sťažnosti z uvedeného dôvodu pri predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Keďže ústavný súd odmietol sťažnosť ako celok, neprichádzalo už do úvahy rozhodovať o ďalších návrhoch sťažovateľa uplatnených v petite jeho sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 22. septembra 2011